

Warszawa
06-12-2007
DZ. / Nr 285

Co się wydaje

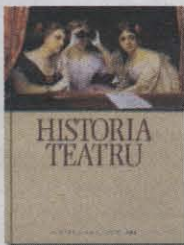
Historie teatru

Polskie wydanie „Historii teatru” to pierwsza na naszym rynku pozycja tak różnorodnie przedstawiająca wydarzenia, procesy i postaci teatru

„HISTORIA TEATRU” POD RED. JOHNA RUSSELA BROWNA

TEŁUM. HANNA BALTYN, RED. MAREK PIEKUT, PWN, WARSZAWA 2007

•• Tytuł książki „Historia teatru” Johna Russela Browna jest przewrotny. Z esejów składających się na przetłumaczone właśnie dzieło oksfordzkiego historyka wynika bowiem, że jednej, obiektywnej historii teatru nie ma. Są za to historie teatrów. Bogato ilustrowany tom składa się z odrębnych opowieści pokazujących specyfikę i genezę widowisk oraz tekstów dramatycznych w różnych okresach historycznych i różnych częściach świata. Każde zjawisko znajduje odpowiadający mu rodzaj opisu. Na przykład Oliver Taplin, wybitny badacz kultury greckiej, koncentruje się na analizie strategii dramaturgicznej najwybitniejszych autorów: Sofoklesa, Arystofanesa, Menandra. Wyjaśnia jednocześnie, jak na podstawie wykopalisk i zawartych w tekstach wskazówek odkrywano sceniczny świat Grecji. William D. Howarth podkreśla związki francuskiego teatru renesansowego i neoklasycznego z sytuacją polityczną kraju. Nowością wobec tradycyjnych ujęć (np. kanonicznych opracowań Allardyce'a Nicolla) jest równoprawne potraktowanie teatrów europejskich, azjatyckich, afrykańskich, południowoamerykańskich. Z szeregu tekstów nie wylania się oczywiście pełen obraz 4500-letniej historii teatru. To raczej opowieść o najważniejszych wydarzeniach, postaciach,

doktrynach teatralnych i procesach. Jak zmieniała się rola dramaturga? Jak rozwój techniki wpływał na pomysły reżyserów? Jak konwencje teatralne odwzorowywały podziały klasowe i ideologiczne?

Nie ma jednego teatru, nie ma jednego sposobu pisania o teatrze. „Historia teatru” mimo różnorodności metodologicznej pozostaje książką pisaną w Europie Zachodniej przez akademików przyzwyczajonych do podziału na różnorakie „-izmy”. Dziwić więc może marginalizacja teatrów Europy Środkowej i Wschodniej. Sytuację tylko w niewielkim stopniu ratują dopisywane do poszczególnych rozdziałów komentarze wydawcy polskiego i uzupełnienie kalendarium o wydarzenia związane z działalnością polskich artystów i instytucji.

Kompendium PWN z pewnością nie będzie miało na polskim rynku konkurencji. Żadna z dotychczasowych publikacji historycznych nie dorównuje mu szatą graficzną ani przejrzystym, wciągającym stylem. ●

JOANNA DERKACZEW

Premiera książki dziś o godz. 19.30, Instytut Teatralny, Al. Ujazdowskie 6, w ramach cyklu „Espresso w twardej oprawie”. Gośćmi będą: Krystyna Janda, prof. Lech Sokół i prof. Marek Piekut. Wstęp wolny